

عاشق امیر رهنمای

حماسه‌سازی نکنید؛ این جمله جنجالی افشین پیروانی خطاب به قلعه‌نویی و در واکنش به صحبت‌های سرمربی تیم ملی در مورد نتایج ضعیف تیم‌های باشگاهی در رقابت‌های آسیایی بود که جنجال زیادی به راه انداخت و حتی پاسخ بخش رسانه‌ای تیم ملی را هم به همراه داشت. مدیر پرسپولیس اعتقاد دارد که سرمربی تیم ملی تقابل با تیم‌هایی مثل کره شمالی و فرقیزستان در رده ملی را نباید با جنگیدن با تیم‌های عربستانی مثل الهلال، الاهلی و النصر مقایسه کند و به نمایندگان ایران در آسیا کنایه بزند. با این صحبت‌ها بحث آسان بودن گروه ایران در مقدماتی جام جهانی ۲۰۲۶ بار دیگر داغ شده؛ بحثی که از همان روز قرعه‌کشی مطرح بوده و تا به امروز هم ادامه دارد. به هر حال، خیلی‌ها اعتقاد دارند با توجه به همگروهی ایران با ازبکستان، امارات، قطر، فرقیزستان و کره شمالی و همچنین افزایش سهمیه‌های قاره آسیا برای جام جهانی پیش‌رو، صعود به مهم‌ترین تورنمنت فوتبالی جهان کار چندان سختی نیست و این در حالی است که شخص سرمربی تیم ملی و اطرافیان‌ش به هیچ عنوان موافق این استدلال نیستند و به قول پیروانی در حال حماسه‌سازی برای یک صعود آسان هستند. حالا سؤال اینجاست که آیا واقعاً تیم ملی با قلعه‌نویی مسیر سختی را برای رسیدن به جام جهانی پیموده است؟ این موضوع را با حضور مجید کوهستانی و فرهاد عشوندی از روزنامه‌نگاران و کارشناسان فوتبال بررسی کردیم؛ کوهستانی در نقش منتقد و عشوندی که نگاه معتدل‌تری به تیم و کادر فنی‌اش دارد.

سبک بازی پپ پیاده شد؟

■ **کوهستانی:** قلعه‌نویی در شروع کار ۲ راه داشت؛ یا اینکه به عنوان معمار، نسلی جدید برای فوتبال ملی ایران بسازد و این نسل را برای جام جهانی ۲۰۲۶ آماده کند، یا اینکه روی قهرمانی جام ملت‌ها تمرکز کند. قلعه‌نویی برای جام ملت‌ها بازیکنانی مثل انصاری فرد یا ابراهیمی را دعوت کرد، هر چه هم که آنها خوب بازی کرده باشند ولی ما فرصت آماده‌سازی و ساخت نسل در یک موقعیت جدی برای جام جهانی را از دست دادیم و مسئله همین است. قلعه‌نویی راه دوم را انتخاب کرد و دنبال گرفتن جام در جام ملت‌ها رفت. در زمینه فنی او وعده داده بود که سبک بازی گواردیو‌لارا می‌خواهد پیاده کند. سبک گواردیو‌ل ۳ شاخصه دارد؛ بازیسازی از عقب زمین، پرس در جلوی زمین و پاس‌های کوتاه و زنجیره‌ای که تیم را جلو می‌برد. حتی در بازی هنگ‌کنگ هم این فوتبال را ندیدیم. در دقایقی از بازی فرقیزستان که فوتبال را از دست دادیم و گل خوردیم، موفق شدیم با این شیوه بازی را از عقب زمین اداره کنیم و با پاسکاری، بازی را در دست بگیریم یا در بازی با سوریه که کارمان گره خورد، موفق شدیم ۱۰ پاس در دست پشت یک سوم دفاعی حریف بدهیم؟ نه. فکر می‌کنم در جلسات فنی که قلعه‌نویی با دستیارانش داشت، تنها فردی که می‌توانست در این قضیه مؤلف باشد، مانیکونه بوده، چون کارنامه بقیه دوستان مشخص است.

برد زاین مخرب بود

■ **کوهستانی:** قلعه‌نویی قبل از گرفتن تیم ملی، یک پروژه را توانسته خوب اداره کند یا نه؟ قلعه‌نویی در ۱۰ ساله که قبل از سرمربیگری تیم ملی، تیم داشته و مربیگری کرده، جامی نبرده. باز هم می‌گوییم جام مهم نیست. قلعه‌نویی حدود ۲ سال گل‌گهر را در اختیار داشت آن هم با بودجه عالی. معمولاً در باشگاه‌ها این فرصت هست که بتوانی یک سبک فوتبال را توسعه بدهی. قلعه‌نویی در گل‌گهر این فوتبال را توسعه داد؟ نه تنها این کار را انجام نداد—نتایج گل‌گهر مشخص بود—وقتی از این تیم رفت، دستیارش که مدعی فوتبال هیبرید فورمیشن است، نتایج فاجعه‌باری گرفت. اصلاً نتایج را کنار بگذاریم. فوتبالی که گل‌گهر بازی می‌کرد، آیا این ادعا را ثابت می‌کرد؟ قلعه‌نویی بعد از ۳–۲ بازی در جام ملت‌ها دید که ذهن مسابقات جای تست این فوتبال نیست و نشان‌دهنده سبک در این مسابقات بود. زمان خواهد بود. بازی با زاین قلعه‌نویی، مانیکونه را کنار گذاشت و گفت که فوتبالی که من می‌گویم بازی کنید. نتیجه گرفتن در بازی با زاین یکی از مخرب‌ترین اتفاقات بود. کسب پیروزی بسیار ارزشمند بود ولی آن نتیجه ما را گول زد و قلعه‌نویی بعد از آن بازی از پروسه‌ای که شروع کرده بود، دست کشید. البته در توانایی کادر فنی او نبود که بتوانند بازیکنان را در آن قالب بگنجانند. در کل چیزی که ما در فوتبال تیم ملی دیدیم، در بازی با زاین گره خورد و مجبور شدیم دفاع کنیم. بعد از صحبت‌ها به این می‌رسیم که ما در جام جهانی دیگر از جلو پرسینگ نخواهیم کرد، سبک گواردیو‌ل کنار گذاشته می‌شود و باسبکی که قلعه‌نویی در مقدماتی بازی کرد، مقابل کدام حریف می‌توانیم بازی کنیم؟

■ **عشوندی:** من وارد بحث فنی نمی‌شوم ولی به چند بازی ارجاع می‌دهم. تیم ملی در بازی با قطر و زاین، بازی مالکانه انجام داده و برده. اگر بازی فرقیزستان را می‌گوییم باید این بازی‌ها را هم ببینیم. ما ۱۰ سال با کی‌روش کار کردیم و بازیکنان در یک قالب و منطق مشخص شکل گرفتند. این تیم با این بازیکنان برای فوتبال مالکانه ساخته نشده است. کی‌روش در تهران کره جنوبی را با گل شکست داد و به قول خودش آنها حتی نتوانستند به تیم ما یک پخ کنند. ولی اینطور هم نبود که ما روی دروازه آنها باشیم.

■ **کوهستانی:** سرمربی کره جنوبی گفت که اگر ۶ بار دیگر هم با ایران بازی کنیم، نمی‌توانیم به این تیم گل بزنیم. چه برسد به اینکه ببریم.

کوهستانی:

نتیجه گرفتن در بازی با زاین یکی از مخرب‌ترین اتفاقات بود. کسب پیروزی بسیار ارزشمند بود ولی آن نتیجه ما را گول زد و قلعه‌نویی بعد از آن بازی از پروسه‌ای که شروع کرده بود، دست کشید

عشوندی:

در لیگ بازیکنی داریم که بخواهیم به تیم ملی معرفی کنیم؟ یا کسی که در تیم امید بازی کرده باشد؟ پرسپولیس و استقلال چند بازیکن جوان دارند؟ استقلال زمانی را دارد و پرسپولیس عنايت زاده را که یک بازی کرده و یک گل زده

هنوز به جام جهانی صعود نکرده‌ایم

■ **کوهستانی:** هم گروهی‌های ایران و سهمیه‌ای که به آسیا داده شده، برای مردم روشن است و اینها اطلاعاتی هستند که نیاز به تحلیل ندارد. هیچ‌وقت آسیا این همه فرصت (۱+۸) برای صعود به جام جهانی نداشته. تقریباً یک چهارم کشور‌های جهان در جام جهانی بعدی حاضرند. البته فیفا به همین قدر هم اکتفا نمی‌کند و به خاطر توسعه مالی دنبال این است که تیم‌های بیشتری در جام جهانی باشند که دیگر اسمش جام جهانی نیست. می‌توانیم بگوییم مرحله گروهی جام جهانی ۲۰۲۶، پیش‌مقدماتی جام‌های قبلی است و در مقایسه با جام‌های قبلی ما هنوز صعود نکرده‌ایم و اگر بتوانیم از مرحله گروهی بالا برویم، تازه به کف انتظارات مردم می‌رسیم.

از ازبکستان ضعیف‌تر هم داریم؟

■ **کوهستانی:** خود آقای قلعه‌نویی هم در جشن صعودی که تیم لحظات بعد از بازی با ازبکستان داشت، در آنتن زنده تلویزیون اعلام کرد ما دنبال صعود از ۲ مرحله جام جهانی هستیم پس صعود از یک مرحله را به‌طور پیش‌فرض در نظر گرفته. حالا سؤال این است تیمی که در مقدماتی مقابل حریفانی مثل کره شمالی و فرقیزستان گل خورد که همه گل‌ها هم در نیمه‌دوم بازی‌ها بوده، با توجه به معدل سنی بازیکنان و وعده‌هایی که قلعه‌نویی داده، می‌تواند به وعده‌هایش عمل کند یا نه. در جام جهانی برای صعود حداقل باید یکی از ۳ حریف را ببریم، سؤال من این است ما حریفی ضعیف‌تر از ازبکستان در جام جهانی پیدا می‌کنیم؟ در ۴ بازی اخیر ازبکستان را نتوانستیم شکست بدهیم. اگر عملکرد ۲ سال حضور قلعه‌نویی را زیر ذره‌بین ببریم، باید در بازی آخر در تهران ازبکستان را می‌بردیم. او با ۲ وعده اصلی به تیم ملی آمد؛ اینکه جوانگرایی می‌کند و سبک بازی تیم ملی را تغییر می‌دهد. این وعده‌ها عملی شده؟

قلعه‌نویی در سال ۲۰۰۷ متوقف شده

■ **عشوندی:** من نمی‌خواهم به عنوان مدافع تیم ملی حرف بزنم ولی خودم منتقد قلعه‌نویی بوده‌ام، اما باید یک نکته را بگویم، ما با همین تیم ۴ سال قبل با مدیر تیم آقای تاج و ویلموتس با تیم‌های ضعیف‌تر بازی کرده و حذف شده بودیم، کانتات کمک کرد و خوبان عالم رسیدند و اتفاقاتی افتاد و نتوانستیم به جام جهانی برویم. این نسل فارغ از هر چیزی از نظر آماری نتایجی به‌دست آورده، مثلاً جهانیش را داریم که چهارمین جام جهانی را تجربه می‌کند. آنها نتایجی به‌دست آورده‌اند که کمی حق دارند بگویند بهترین نسل هستند. مشکل قلعه‌نویی این است که در نقطه‌ای از سال ۲۰۰۷–۲۰۰۶ متوقف شده و مدام فکر می‌کند حشش را خورده‌اند و به او جفا شده و جام جهانی ۲۰۱۰ حشش بوده که روی نیمکت باشد. این باوری است که در ذهنش دارد. به هر حال من ۲ بازی تیم را از نزدیک دیدم؛ بازی با قطر و ازبکستان. یادمان باشد که کی‌روش هم نتوانست مقابل ازبک‌ها نتیجه بگیرد.

توهم آمارسازی‌ها

■ **کوهستانی:** در فوتبال دنیا دیگر از ظهور یک ستاره تا رسیدن به تیم ملی، به زمان زیادی نیاز نیست. ظرفیت‌های روحی روانی در جوانان ۱۷–۱۶ ساله امروز با دوردای که حشمت مهاجرانی سرمربی تیم ملی بود، خیلی فرق کرده. در جام جهانی ۱۹۷۸ آرژانتین میانگین سنی تیم ما ۲۴ سال بود، ۱۹۹۸ میانگین ۲۶ سال و یک ماه، ۲۰۰۶ میانگین ۲۶ سال و ۶ ماه، ۲۰۱۴ میانگین ۲۷ سال و ۲ ماه، ۲۰۱۸ میانگین ۲۸ سال، ۲۰۲۲ میانگین ۲۹ سال و این دوره ۳۱ سال و ۳ ماه، هر دوره تیم پیرتر شده. میانگین سنی تیم فعلی تا زمان شروع جام جهانی به بالای ۳۲ سال می‌رسد. بازیکنی هم نمی‌بینیم که در این مدت به تیم قلعه‌نویی اضافه شود. بازیکنی مثل یامال در کوتاه‌ترین زمان ممکن پدیده شده، میدانی می‌بیند که رسانه‌ها تا یک‌سال ونیم پیش برای او تصور نمی‌کردند. برعکس این هم هست؛ بازیکنی مثل آنسو فاتی در ۲۰ سالگی تمام می‌شود. تحولات خیلی سریع‌تر از چیزی که ما فکر می‌کنیم اتفاق می‌افتد. فاصله گمنام‌بودن تا پدیده‌شدن در تیم ملی شاید فقط ۳–۲ بازی باشد. به حسین‌زاد در ۲ بازی مهم میدان بدهی می‌تواند گل بزند و چهره بشود، چند بازیکن دیگر هم داریم. بحث کلی این است که فوتبال ما با این کادر فنی به کدام سمت می‌رود. مخالف این نیستیم که قلعه‌نویی با این همه تجربه در رأس کادر فنی تیم ملی قرار بگیرد و تیم را به جام جهانی ببرد ولی این آمارسازی‌ها که بگوئی بعد از آقای حشمت مهاجرانی من دومین مربی ایرانی هستم که تیم را به جام جهانی برده‌ام که اصلاً قابل مقایسه نیست. این حرف‌ها و تعارف‌ها باعث ایجاد توهماتی در یک انسان می‌شود که او را گول می‌زند و بنی که ساختی، مقابل تیم سرعنی خطرناک حتی آفریقای فری و مریزد و من از این می‌ترسم.

مربی باید زرنگ باشد

■ **کوهستانی:** کی‌روش می‌گفت من قبل از جام جهانی ۲۰۱۴ تیم ملی را ۲ ماه می‌خواهم تا از نظر مؤلفه‌های فیزیکی به سطحی برسیم که اندازه رونالدو بپرند، اندازه فلان بازیکن بدون... و اینها خیلی مهم است. سؤال من این است وقتی شما در ۸ مسابقه مقدماتی در آسیا با یک‌دست بازی با کره شمالی اخراج می‌شود و دقیقاً بلایی را که در بازی با قطر سر تیم آورد، می‌آورد، آن‌هم بازیکن ۳۵ ساله‌ات که در جام جهانی ۲۷ ساله خواهد بود و نمی‌توانی کاری بکنی، داستان چه می‌شود؟ شجاع الان بیش از اینکه عضلات و فکرش کار کند، زبانش کار می‌کند. مربی باید اینقدر زرنگ باشد که بفهمد، در مقدماتی می‌توانستیم فاجعایی را رقم بزنیم که الان دور از ذهن باشد. نمی‌توانم غیرمنصفانه حرف بزنم. اگر روی نیمکت تیم ملی بنشینم شاید بتوانم بگویم حتی اردن فرقیزستان چقدر سخت است و کره جنوبی مقابل اردن و فلسطین نشان داد بزرگان آسیا گیر می‌کنند؛ چرا که فاصله‌ها پر شده. اگر قرار است با این ادعا برویم که من فوتبال کم‌نقص بازی می‌کنم، خوردن ۴ گل از ۲ تیم درجه ۲ با رنک سرعنی اتفاق عجیبی است. این اتفاقات چون تکرار می‌شود، پس حادثه نیست و در جام جهانی حتماً مشکل ساز می‌شود.

چرا خودتان را مقایسه می‌کنید؟

■ **عشوندی:** در داستان اینکه ما بهترین نسل هستیم، مؤلفه‌هایی که به آن استناد می‌کنند، تعداد صعود به جام جهانی است. اینها ۲ بار تا یک‌قدیمی صعود به مرحله بعد جام جهانی هم پیش رفته‌اند. در هر دوره با یک ضربه می‌توانستیم صعود کنیم. این بازیکنان در ذهنشان به این فکر می‌کنند که چه کار باید برای کشورشان می‌شود و دقیقاً بلایی را که در بازی با قطر سر تیم می‌بینند که فکر می‌کنند مردم آنچه را که در لیاقتشان است، در حشمان ادا نمی‌کنند. شاید دلیل این نداشتن مدیریت اجتماعی باشد. اینها یاد نگرفته‌اند که دلیلی ندارد وارد دعواها شوند. چرا اصلاً خودتان را با نسل‌های قبلی مقایسه می‌کنید. به بازیکنان نسل‌های قبلی هم انتقاد می‌شد، به مهدی مهدوی‌کیا، جواد نکونام، نیکبخت و... خیلی‌ها این چیزها را تجربه کردند.

قلعه‌نویی اینستاگرام دوست‌داشتنی است!

■ **عشوندی:** وقتی به ازای پادشاهی‌هایی که به بازیکنان می‌دهند، در جاهای مختلف از آنها استفاده ابزاری می‌کنند، مثلاً به فلانی بگو کی‌روش را بیاورید که اگر نیابورید تا ۶ می‌خوریم، از مسیر درست خارج می‌کنیم. یا برای اینکه قبل از جام جهانی چند تا عکس بگیرند و ویرال کنند، این اتفاقات می‌افتد. روزی که از قلعه‌نویی در اینستاگرام می‌دیدم که مدیریت شده است، با خودم و حرف‌هایش خیلی فرق دارد. من امیر قلعه‌نویی اینستاگرام را خیلی دوست دارم.

کوهستانی:

هنوز به جام جهانی نرفته‌ایم!

عشوندی:

قلعه‌نویی در سال ۲۰۰۷ متوقف شده

بایان‌بندی

قلعه‌نویی

وزن لازم را ندارد!

کوهستانی: تیم ملی تا جام جهانی فرصت مناسبی دارد، فقط به این نیاز دارد که برنامه‌هایش به‌روز شود. این فرصت را نداریم که حتی با یک مربی بزرگ نتیجه بگیریم اما قلعه‌نویی با این کادر فنی، وزن لازم برای اداره تیم در جام جهانی را ندارد.

استخوان لای زخم نگذاریم

عشوندی: یک‌بار اجازه بدهیم همان کسی که کار را شروع کرده، تمام کند. ۲ حالت دارد یا نتیجه می‌گیرد یا خودش با دست خودش آن مسیر را می‌سوزاند. این استخوان لای زخم نگه‌داشتن است و خیلی بعید است که از گروه ۳ تیمی بتوانیم صعود کنیم. این مسیر را یک‌بار برویم، اگر نتیجه گرفت حمایتش کنیم و اگر نگرفت، از پی دوباره فوتبالمان را بسازیم.

باسکن این کیوارکد
فیلم کامل این
گفت‌وگو را تماشا کنید.